

İLK
Kitap
yayınevi

İŞ HAYATINDA UZAK DURMAN GEREKEN 20 İNSAN TİPİ

Çağatay Fırat



Tilki Kitap©

www.tilkikitap.com

kitap@matbumedya.com

0850 304 22 03

Yayıncı Sertifika No 28740

Genel Müdür: Emrah Çelik

Genel Yayın Yönetmeni: Oğuz Şahin

Yayın Yönetmeni: Sinan Kocaman

Editör: Ahmet Güler

Son Okuma: Tuğba Ünlüer

Sayfa Tasarım: Efe Bozkurt

Kapak Tasarım: Efe Bozkurt

Kitappad.com

Kitaplobi.com

Kitapşeyleri.com

1. Basım, İstanbul, Ekim 2024, Genel Seri 4021

ISBN: 978-625-6130-07-4

Tilki Kitap Matbaa / İstanbul

Matbaa Sertifika No: 48138

Eserin tüm telif hakları yazara aittir. Yazar, bu baskı için basım-satış-dağıtım-tanıtım haklarını Tilki Kitap'a devretmiştir. Yazar, eserin kapak dahil içeriğindeki tüm materyallerin (metin, görsel öge, tablo...) yasal ve fikri sorumluluğunu kabul etmiştir. Tilki Kitap'ın kurumsal görüşü olmayabilir.

**İŐ HAYATINDA UZAK DURMAN
GEREKEN 20 İNSAN TİPİ**

Çağatay Fırat

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	11
Ön söz	13
GİRİŞ	15
BÖLÜM 1	
İNSAN DOĞASI İYİ Mİ, KÖTÜ MÜ?	19
BAZI DÜŞÜNÜRLERİN YAKLAŞIMLARI	20
İLİŞKİLER	22
İnsanın Hayattaki Başarısı.....	22
İş Hayatında İlişkilerinizi Korumanızın Önemi	22
Özel Hayatta İlişkilerin Etkisi	23
İlişkilerin Zorlukları ve Fırsatları	25
İlişkilerin Geliştirilmesi ve Sürdürülmesi.....	26
Ve Kötü İnsanlar Karşımıza Çıkmaya Başlıyor	26
BÖLÜM 2	
İŞ HAYATINDA UZAK DURMANIZ	
GEREKEN 20 KÖTÜ TİP	29
HANGİ KÖTÜ TİPLER BİRBİRİ İLE İÇ İÇE	
GEÇMİŞTİR?	34
EN TEHLİKELİ KOMBİNASYONLAR!	37
BÖLÜM 3	
UZAK DURULMASI GEREKEN 20 TİP	45
MANİPÜLATÖRLER	45
Manipülatör İnsanları Nasıl Tanırsınız?	47
Kendimizi Manipülatörlerden Nasıl Koruruz?	48
Tarihte ve İş Hayatında Ünlü Manipülatörler.....	50

Manipüle Ediliyor muyum?	51
Manipülatörler asla durmaz!.....	52
Société Générale ve Jérôme Kerviel Skandalı	54
WorldCom Manipülasyonu.....	56
İKİYÜZLÜLER.....	58
İki Yüzlü Bir Meslektaşın Yarattığı Karmaşa	59
İki Yüzlü İnsanları Nasıl Tanırız?	59
İkiyüzlü İnsanlardan Kendimizi Nasıl Koruruz?	60
Tarihteki Gerçek Kişilerden Örnekler	63
İkiyüzlü İnsanları Tanımak İçin Sorular	63
Bir İkiyüzlülük Masalı: Enron Skandalı.....	64
İFTİRACILAR	66
İftiracı İnsanları Nasıl Tanırız?.....	67
İftiracı İnsanlardan Kendimizi Nasıl Koruruz?.....	68
Tarihteki Gerçek Kişilerden Örnekler	71
Toshiba'nın İftiralar Savaşına Dönüşen Muhasebe Skandalı.....	73
KISKANÇLAR.....	75
Kıskanç İnsanları Nasıl Tanırız?.....	75
Kendimizi Kıskançlıktan Nasıl Koruruz?.....	76
Tarihte ve İş Hayatında Ünlü Kıskançlıklar	79
Kıskançlıkla Savaşmak	80
Marc Jacobs ve Robert Duffy'nin Ortaklığının Sonu....	81
NARSİSTLER.....	83
Kendimizi Nasıl Koruruz?.....	84
Tarihte Bilinen Narsistler	87
Narsist İnsanları Nasıl Tanırız?	88
Narsist Howard Hughes'in Hikâyesi	89
Hughes'un Çöküşü	90
SİNSİ İNSANLAR.....	91
Sauron'un İhaneti: Bir Metafor	91
Sinsi Türleri: İz Belli Edenler ve Etmeyenler	92
Sinsi Bir Arkadaşın İhaneti	92
Erkek ve Kadınların Sinsi Dostları.....	92
Sinsi İnsanları Tanımak.....	93
Sinsi İnsanların Özellikleri	93

İş Hayatında Sinsilik.....	93
Sinsi İnsanları Tanıma İşaretleri	94
Kendimizi Nasıl Koruruz?.....	94
Ünlü ve Sinsiler!.....	96
Sinsilikleri Nasıl Anlarız?	97
Sinsiliğin nereden geleceği belli olmaz	98
Marcus Junius Brutus ve Julius Caesar'ın İhaneti.....	100
YALANCILAR.....	103
Yalancılardan Kendimizi Nasıl Koruruz?	106
Tarihteki Gerçek Kişilerden Örnekler	109
Yalancıları Tanımak İçin Sorular	110
Holmes'un 700 Milyon Dolarlık Yalanı	111
NEGATİFLER.....	113
Yasemin'in Karamsar Çalışma Arkadaşı.....	113
Negatif Enerji Yayan İnsanları Nasıl Tanırız?	114
Kendimizi Negatif İnsanlardan Nasıl Koruruz?.....	115
Negatif İnsanları Tanımlamak İçin Bir Test	117
Best Buy CEO'su Brad Anderson'ın Negatif Yönetici Avı.....	118
KİBİRLİLER.....	120
Kibirli Bir Yöneticinin Yol Açtığı Problemler.....	121
Kibirli İnsanları Nasıl Tanırız?	121
Kibirli İnsanlardan Kendimizi Nasıl Koruruz?	122
Tarihteki Gerçek Kişilerden Örnekler	124
Kibirli İnsanları Tanımak İçin Sorular	125
Kibir ve Düşüş: Nokia'nın Hikâyesi.....	126
Titanic Felaketi: Kibrin Batırdığı Gemi.....	128
DEDİKODUCULAR	130
Dedikoducu İnsanları Nasıl Tanırız?.....	130
Dedikoducu İnsanlardan Kendimizi Nasıl Koruruz?...	131
Dedikodulara Kurban Olan Ünlü Kişiler	133
Dedikodu ve İş Yeri Kültürü: J.P. Morgan Chase'in Hikâyesi.....	137
SALDIRGANLAR	139
Saldırgan Bir Çalışanın Ekibe Verdiği Zararlar.....	139
Saldırgan Kişilikleri Nasıl Tanırız?.....	139

Ünlü Romanlarda Saldırgan Karakterler ve Verdikleri Zararlar	141
BAĞIMLILAR	144
Hikâye: Bağımlı Bir Çalışanın Ekibe Verdiği Zararlar ..	144
Bağımlı İnsanları Nasıl Tanırız?	145
Bağımlı İnsanlardan Kendimizi Nasıl Koruruz?	146
Bağımlı İnsanları Tanımak İçin Sorular	147
VEFASIZLAR	149
Vefasız İnsanları Nasıl Tanırız?	150
Vefasız İnsanlardan Kendimizi Nasıl Koruruz?	151
Vefasız İnsanları Tanımak İçin Sorular	154
En büyük Vefasızlık: Steve Jobs'un Apple'dan Ayrılışı	155
SÜREKLİ ŞİKÂYET EDENLER	157
Sürekli Şikâyet Eden İnsanları Nasıl Tanırız?	158
Sürekli Şikâyet Eden İnsanlardan Kendimizi Nasıl Koruruz?	158
Tarihteki Gerçek Kişilerden Örnekler	161
Sürekli Şikâyet Eden İnsanları Tanımak İçin Sorular ..	162
Boris Johnson ve Heathrow Havalimanı Üçüncü Pist Projesi	163
EZİKLER	165
Kendimizi Nasıl Koruruz?	166
Tarihte Bilinen Ezikler	166
Ezik İnsanları Nasıl Tanırız?	168
Kendimizi Nasıl Koruruz?	171
Ezikliğin İntikamı: Weimar Cumhuriyeti ve Nazi Almanyası	173
LİYAKATSIZLAR	176
Liyakatsiz İnsanları Nasıl Tanırız?	181
Liyakatsiz İnsanlardan Kendimizi Nasıl Koruruz?	181
Liyakatsiz İnsanları Tanımak İçin Sorular	185
Ülke Batıran Liyakatsizlik:	186
Yunanistan'ın Ekonomik Krizi	186
İŞGÜZARLAR	188
İşgüzar İnsanları Nasıl Tanırız?	191
İşgüzar İnsanlardan Kendimizi Nasıl Koruruz?	192

Hikâye: Çernobil Nükleer Felaketi ya da Çernobil İşğuzarlık Felaketi	195
FESATLAR.....	197
Fesat İnsanları Nasıl Tanırız?.....	198
Fesat İnsanları Tanımak İçin Sorular	200
Microsoft'un Netscape Fesatlığı	201
CAHİLLER.....	203
Cahilleri Nasıl Tanırız?	204
Cahillerden Kendimizi Nasıl Koruruz?	205
Cahil İnsanları Tanımak İçin Sorular	207
İHTİRASLILAR.....	209
İhtirash İnsanları Nasıl Tanırız?	210
İhtirash İnsanlardan Kendimizi Nasıl Koruruz?.....	210
İhtirash İnsanları Tanımak İçin Sorular.....	213
İhtirash Yönetimin Sonu: VW Emisyon Skandalı	214

BÖLÜM 4

İŞ HAYATINDA KENDİNİZİ KORUMAK İÇİN GELİŞTİRMENİZ GEREKENLER.....	217
--	------------

BÖLÜM 5

GERÇEKLER, DENEYİMLER VE UZAK DURULMASI GEREKEN TİPLER	225
BİLİNÇLİ SEÇİMLER VE GÜÇLÜ SINIRLAR.....	227

EK: İş Hayatında Uzak Durulması Gereken 20 Tip için Kendimize Testler	228
TEHLİKELİ SIRALAMASINA GÖRE TİP TESTLERİ	229
1. MANİPÜLATÖR TİPLER TESTİ.....	230
2. İKİYÜZLÜ TİPLER TESTİ.....	231
3. İFTİRACI TİPLER TESTİ.....	232
4. KISKANÇ TİPLER TESTİ	234
5. NARSİST TİPLER TESTİ.....	235
6. SİNSİ TİPLER TESTİ	237
7. YALANCI TİPLER TESTİ	238
8. NEGATİF TİPLER TESTİ	239

9. KİBİRLİ TİPLER TESTİ	241
10. DEDİKODUCU TİPLER TESTİ	242
11. SALDIRGAN TİPLER TESTİ	243
12. BAĞIMLI TİPLER TESTİ	245
13. VEFASIZ TİPLER TESTİ	246
14. EZİK TİPLER TESTİ	248
15. MEMNUNİYETSİZ TİPLER TESTİ	249
16. LİYAKATSİZ TİPLER TESTİ	250
17. İŞGÜZAR TİPLER TESTİ	252
18. FESAT TİPLER TESTİ	253
19. CAHİL TİPLER TESTİ	254
20. İHTİRASLI TİPLER TESTİ	256
SON SÖZ	259

TEŞEKKÜR

Bu kitabı, her Őeyden önce iŐ hayatım boyunca bana her adımda destek olan sevgili eŐim Yasemin'e ithaf ediyorum. Onun sabrı, anlayıŐı ve sevgisi, bu sűreçte en bűyűk gűcűm oldu. Hayallerimi ve hedeflerimi gerçekleŐtirmem konusunda beni her zaman cesaretlendirdiĐi için ona sonsuz teŐekkűr ediyorum.

Sevgili kızıma da sonsuz minnettarım; hayatıma kattıĐı anlam ve ıŐık, her Őeyin űtesinde bir motivasyon kaynaĐı oldu. Her gűlűŐünde, dűnyaya bir iz bırakma arzum yeniden canlanıyor.

Ayrıca, beni kűçűk yaŐlarımdan itibaren okumam, űğrenmem ve topluma faydalı bir birey olmam için teŐvik eden sevgili anne ve babama en derin teŐekkűrlerimi sunuyorum. Onların fedakârlıkları ve emekleri olmasaydı, bugűn bu noktada olmam műmkűn olmazdı. Bana űğrettikleri deĐerler, bu kitabın her satırında yer buldu.

Sizlerin inancı ve desteĐiyle bu eseri hayata geçirdim. Hepinize sonsuz teŐekkűr ederim.

Ön söz

Öncelikle belirtmeliyim ki bu kitap bir psikoloji, fizyonomi ya da kişisel gelişim kitabı değildir. Bu kitap, 30 yıla yakın çalışma hayatımda tanıdığım insanlardan ve edindiğim tecrübelerden yola çıkarak hazırladığım notlarımdır. **Kitapta anlattığım hikâyelerin hepsi kendi yaşamışlıklarımıdır.** Tabii ki isim ve şirket bilgilerini değiştirdim.

Şunu çok iyi biliyorum: Yanlış insana denk gelerseniz hayatınız mahvolur, sürünürsünüz hatta ölürsünüz! Tamam, ölüm iş hayatı için çok keskin bir söylem olabilir ama yanlış insan sizi öldürmekten beter edebilir. İnsanoğlu böyle tehlikeli bir varlık. Dünyada kendi türüne böylesine ihanet edebilen bir canlı türü yok. Bana inanmıyorsanız mahkeme dosyalarına bakın, iş yerinde mobbinge dayanamayıp intihar edenlerin son mektuplarını okuyun.

İş dünyası, yalnızca başarıların ve yeniliklerin değil aynı zamanda karmaşık ve bazen tehlikeli insan ilişkilerinin de sahnesidir. Bu sahnede herkesin oynadığı bir rol vardır. Ancak bazı roller, sadece işleri zorlaştırmakla kalmaz aynı zamanda zarar verme potansiyeli taşır. “**İş Hayatında Uzak Durulması Gereken 20 İnsan Tipi**”, bu karmaşık yapıda kendinizi korumanıza yardımcı olacak bir rehberdir.

Bu kitap iş dünyasında karşılaşılabileceğiniz tehlikeli karakterleri tanımanıza ve bu kişilerle nasıl başa çıkacağınıza dair stratejiler sunar. Amacımız, sizi bu zararlı tiplerden korumak ve onların oyunlarına gelmeden iş hayatında sağlam bir duruş sergilemeni-

zi sağlamaktır. Çünkü biliyoruz ki iş yerinde sağlıklı bir ortam yaratmanın ilk adımı, sizi aşığı çekebilecek insanları tanımak ve onlardan uzak durmaktır.

Bu kitap, sadece bir sorun tespiti rehberi değil aynı zamanda bir çözüm kılavuzudur. Uzak durulması gereken tipleri tanımak, onlarla nasıl başa çıkacağınızı bilmek kadar önemlidir. Her bölümde, bu tür insanlarla karşılaştığınızda nasıl hareket etmeniz gerektiğine dair pratik öneriler bulacaksınız. İlk adım, onları tanımak ve olası zararlarından korunmak. Eęer karşı karşıya gelmek kaçınılmaz olursa nasıl savunma yapacağınızı ve kendi pozisyonunuzu nasıl koruyacağınızı da öğreneceksiniz.

İş dünyasında hayatta kalmanın, başarılı olmanın ve sağlıklı kalmanın yollarını keşfetmeye hazır olun!

Bu kitap, iş yerinde karşılaştığınız zorlukların üstesinden gelmenizi ve potansiyel tuzaklardan kaçınmanızı sağlayacak bilgi ve araçları sunuyor.

Bu yolculukta yanınızdayız. Kendinizi koruyun, bilinçli olun ve iş dünyasının zorlu yollarında güvenle ilerleyin. Bu kitabı profesyonel hayatınızda güvenilir bir rehber olarak kullanın ve her adımda daha güçlü, daha hazırlıklı ve daha kararlı olun.

Keyifli okumalar ve başarı dolu bir iş hayatı dilerim!

GİRİŞ

Çernobil'de yaşanan nükleer felaket, yalnızca teknolojik bir başarısızlık değildi, aynı zamanda işgüzarlığın ve kötü yönetimin bir sonucu olarak tarihe geçti. **Enron Skandalı**, manipülatif yönetimin bir şirketi nasıl çöküşe sürükleyebileceğinin çarpıcı bir örneğidir. **Titanic**'in batışı ise kibrin nasıl büyük bir trajediye yol açabileceğini gösterir. Bu tarihî olaylar, iş dünyasında karşılaşılabileceğiniz tehlikeli karakterlerin etkilerini anlamak için güçlü metaforlardır.

İş dünyasında başarılı olmak, yalnızca mesleki becerilere ve bilgiye sahip olmakla değil aynı zamanda bu tür zorluklarla başa çıkma yeteneğiyle de ilgilidir. İlk adım bu karakterleri tanımak ve kendinizi bu tür kişilerden uzak tutarak iş yerinde huzurlu ve verimli bir çalışma ortamı yaratmak olacaktır.

Ancak hayat her zaman planlandığı gibi gitmez. Zaman zaman bu tür karakterlerle yüzleşmek kaçınılmaz olabilir. İşte bu noktada, bu kitap size mücadele teknikleri sunar. Bu kişilerle karşılaştığınızda, stratejik olarak nasıl hareket edeceğinizi ve kendi pozisyonunuzu nasıl koruyacağınızı öğreneceksiniz. İş yerinde sağlıklı sınırlar koymak, iletişim becerilerinizi geliştirmek ve gerektiğinde savunma yapmak, profesyonel hayatta başarılı olmanın anahtarlarıdır.

Her bölümde yer alan analizler, gerçek yaşam örnekleri ve stratejiler sizi daha bilinçli, daha güçlü ve daha dirençli bir profesyonel yapacak.

Kitabımız dört ana bölümden oluşuyor ve her biri iş dünyasında karşılaşılabileceğiniz zorluklarla başa çıkmanız için kapsamlı bilgiler ve stratejiler sunuyor.

Birinci Bölüm: İnsan Doğası ve İlişkiler Üzerine Genel Değerlendirme

Bu bölümde insan doğasının iş dünyasındaki yansımalarını ve bireyler arasındaki ilişkilerin karmaşıklığını inceliyoruz. İnsanların davranışlarını anlamak, bu davranışların altında yatan motivasyonları keşfetmek ve bu motivasyonların iş yerindeki dinamiklere nasıl yansıdığını görmek, iş hayatında sağlıklı ilişkiler kurmanın temelidir.

İkinci Bölüm: 20 Kötü İnsan Tipi Üzerine Genel Bakış

Bu bölümde iş dünyasında sıklıkla karşılaşılabileceğiniz 20 kötü insan tipini özetliyoruz. Her bir tipin özelliklerini, davranışlarını ve diğer karakterlerle nasıl etkileşim içinde olduklarını anlatıyoruz. Manipülatörlerden yalancılara, kibirli egolardan iftiracılar kadar geniş bir yelpazede yer alan bu karakterler, iş yerinde büyük zorluklar yaratabilir. Ayrıca bu tiplerin hangisinin daha tehlikeli olabileceği ve birbirleriyle nasıl etkileşim kurdukları üzerine düşüncelerimizi paylaşıyoruz.

Üçüncü Bölüm: Her Kötü Tipin Derinlemesine İncelemesi

Bu bölümde her kötü insan tipini ayrıntılı bir şekilde ele alıyoruz. Tanımlarını yapıyor, bu tipleri nasıl tanıyacağınızı ve onlardan nasıl korunacağınızı anlatıyoruz. Tarihsel olaylardan ve yaşanmış gerçek hikâyelerden alınmış örneklerle, bu kişilik tiplerinin iş yerinde nasıl yıkıcı olabileceğini gösteriyoruz. Ayrıca bu kişiliklerle başa çıkmak için pratik stratejiler ve taktikler sunuyoruz.

Dördüncü Bölüm: Geliştirmemiz Gereken Stratejiler

Bu bölüm iş hayatında genel olarak uygulayabileceğiniz korunma ve mücadele yöntemlerini ele alıyor. Toksik davranışları